

[Rubriekskop] 't Zal je maar gebeuren

[Kop]Versleten

[Intro]Het zware werk dat constructiebankwerker Sam van Leeuwen jarenlang deed is hem fataal geworden. De letselschadevergoeding is een schrale troost. “Mijn vrouw voelt zich soms weduwe.”

[Platte tekst]Al vrij snel tijdens het gesprek laat Sam van Leeuwen de voetensteun van zijn speciale stoel omhoog komen. Hij vergaat van de pijn als hij gewoon zit of staat. Ik heb 24 uur per dag pijn. Dat went nooit.”

Constructiebankwerker Van Leeuwen (61) is totaal versleten. Volledig arbeidsongeschikt. 12 april 2005 was zijn laatste werkdag. Het probeert met moeite te accepteren dat hij niets meer kan. “Andere mensen treffen het nog erger”, probeert hij zijn lot te relativieren. “Ik was iemand die altijd bezig was. Klussen, auto’s repareren, mensen helpen. Ik kan niet eens meer naar de kerk.”

Van Leeuwen heeft sinds zijn zestiende gewerkt. In de avonduren deed hij tal van opleidingen om verder te komen in de metaal. In 1985 ging hij bij Nemag in Zierikzee aan het werk, een bedrijf dat grijpers en producten voor de overslag van bulkgoederen produceert en repareert. Na verloop van tijd kwam hij op de reparatieafdeling terecht. Zwaar werk, zegt hij. Altijd onder grote tijdsdruk. “Met grof geschut haalden we grijpers voor zeeschepen uit elkaar. Die dingen wegen al snel een ton of veertig. Handmatig beukten we ze met z’n tweeën uit elkaar. Een kwestie van je schrap zetten, want een grijper is vanbinnen heel glad. Omdat bovendien de vloer meebewoog met de waterstanden van de Oosterschelde, vol gaten zat en niet egaal was, stonden we altijd ongelukkig.”

[Tussenkop]Geen keuze

De eerste fysieke klachten openbaarden zich in 2002. Van Leeuwen had veel last van zijn schouder en kon zijn rechteronderarm nauwelijks meer bewegen. Drie keer is er sindsdien in gesneden, vertelt hij. “De hele Nederlandse medische molen heb ik doorlopen. Het omleggen van zenuwbanen heeft niet geholpen. Pas vorig jaar stelden Antwerpse artsen de juiste diagnose en is de pijnbestrijding verbeterd.”

Na een jaar ziektewet, keerde hij terug naar Nemag. “Ik had geen keuze”, zegt hij, doelend op zijn terugkeer naar de reparatieafdeling. “Tot 2005 heb ik het volgehouden. Dat lukte, mede omdat ik niet langer overwerkte. Pijn is vreselijk. Ik kreeg ontzettend veel last van mijn rechter bovenbeen; kon niet meer staan.”

Van Leeuwen staat moeizaam op om koffie te halen. Hij rekt zijn stramme lijf uit. Hond Sinta, een kruising tussen een schipperskees en een bordercollie, volgt zijn voorbeeld. Vier keer per dag wandelen ze samen door het buitengebied van Nieuwerkerk. Zo blijft Van Leeuwen in beweging. Hij laat de verbouwde keuken zien en de strak gespoten muren van de woonkamer. “Toen ik nog gezond was, deed ik alles zelf. Nu verzin ik de ideeën en voeren de kinderen ze uit. Het is afzien om hulp te moeten vragen.”

[Tussenkop]Beuken en sjouwen

Zijn werkgever had er geen probleem mee dat hij Bureau Beroepsziekten FNV inschakelde. Nemag was immers verzekerd. Van Leeuwen: “Ik verwijt het bedrijf niets. Het is gewoon zwaar werk, dat niet te automatiseren valt. Wij bleven maar beuken en sjouwen. Niemand luisterde als we klaagden.” De constructiebankwerker probeert het positief te zien: “Sinds mijn uitval is er een nieuwe vloer gelegd en de pinnen die ik er handmatig uitsloeg, worden nu vaker met behulp van de koterbank verwijderd.”

Door een cursus voor CAD tekenaar te volgen, hoopte Van Leeuwen in een andere functie terug te kunnen keren bij het bedrijf. Nemag betaalde op verzoek van het re-integratiebedrijf. “Met veel pijn en moeite heb ik die diploma’s gehaald. Maar Nemag wilde me niet terug, hoeveel bedrijfskennis ik ook heb.” Wel kreeg Sam van Leeuwen in 2007 een afscheidsreceptie. “Dat doen ze echt niet zomaar. Met een bus werden we opgehaald. Na een receptie op het bedrijf plus een envelop bood de directie de hele familie een uitgebreid diner aan.”

[Tussenkop]Lang touwtrekken

Herman Prins, letselschaderegelaar Bureau Beroepsziekten FNV, is blij dat hij een schadevergoeding voor zijn cliënt heeft kunnen regelen. “De hamvraag was: hebben de zware werkzaamheden de gezondheidsklachten veroorzaakt? Voor mij stond dat als een paal boven water, maar je moet het wel kunnen bewijzen. Ook was duidelijk dat de werkgever steken had laten vallen ten aanzien van de arbeidsomstandigheden en de re-integratie. Na de aansprakelijkheidstelling was het lang touwtrekken voordat we de zaak minnelijk konden schikken.”

Nemag onderstreept bij monde van Michel Corbeau dat niet vaststaat dat de gezondheidsklachten van Van Leeuwen daadwerkelijk zijn veroorzaakt door de werkzaamheden. “Dat neemt niet weg dat het een droevige kwestie is dat onze medewerker arbeidsongeschikt is geraakt. Wij doen er alles aan een veilige, gezonde en plezierige werksfeer te creëren en onze medewerkers te ondersteunen. Gezien dit beleid heeft Nemag de gezondheidsklachten niet kunnen voorkomen.”

Sam van Leeuwen probeert er het beste van te maken. Hij wijst op de tuin die hij met een vijver en plantenbakken onderhoudsvrij heeft laten maken. Zijn hobby’s heeft hij moeten opgeven. “Ik viste graag aan de Oosterscheldedijk, maar het uitgooien lukt niet meer. De repetities van het Duivlands Mannenkoor zijn ook niet meer vol te houden. Uitvoeringen al helemaal niet.” Eigenlijk, constateert Sam van Leeuwen, heeft hij zijn hele sociale leven moeten opgeven. “Voor mijn vrouw is het zwaar. Die heeft een actieve man verloren.”